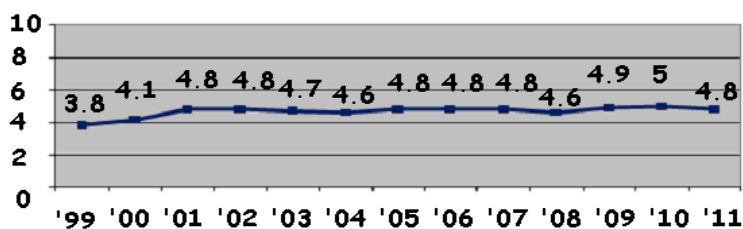

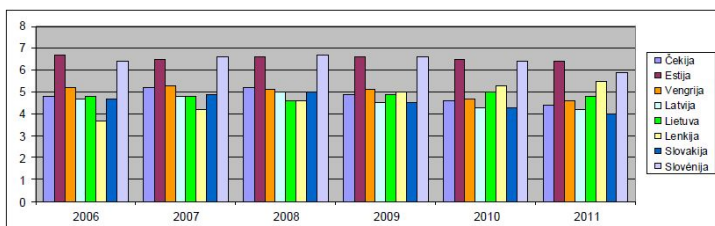
Kova prieš korupciją Lietuvoje

Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas

Įvairių kraštų korupciją matuoja tarptautinė organizacija "Transparency International". Kaip matą ji naudoja korupcijos suvokimo indeksą (KSI). Geriausias pažymys -10, o žemiausias – 0.

Lietuvos indeksas per paskutinius 10 metų laikosi vidury – maždaug 4.8. Tai nėra baisu, bet reiškia, kad kraštas dar nepajėgia korupcijos apvaldyti.

Pokomunistinių šalių korupcijos suvokimo indeksas 2006 – 2011 (iš technologijos.lt)

Iš pokomunistinių šalių, didžiausią pažangą rodo Lenkija. Per paskutinius 6 metus jos KSI nuosekliai gerėja. Tai reiškia, jog jos kova prieš korupciją duoda vaisių.

Lietuvos KSI neblogėja – tai gerai. Tačiau jis nekyla aukščiau 5, ir tai negerai.

Lietuvos Teisingumo ministras Remigijus Šimašius (iš alfa.lt)

Kur didžiausia galimybė rasti korupciją? Ten, kur valdiškos įstaigos perka reikiamus daiktus. Valdininkai nebūtinai ieškos, kur pigiau gauti geresnę prekę. Jie gali nutarti pirkti iš draugų ar giminių. O korumpuotas valdininkas pirsks iš tų, kurie duos jam didžiausią kyšį ar suteiks reikiamą paslauga.

Kaip Lietuva kovoja prieš tokią korupciją?

2009 m. Lietuvos Teisingumo ministras Remigijus Šimašius pasiūlė planą, kaip kovoti prieš paperkamumą viešuosiuose pirkimuose. Jis pasiūlė naudoti skaidrumą. Skaidrumas reiškia, kad bus viešai paskelbta visa informacija apie valdžios pirkimus. O tai reiškia, kad bus sunkiau duoti kyšius - jie bus susekti.

Šimašius aiškina, kad 2010 m. korupcijos suvokimo indeksas pakilo iki 5 todėl, kad buvo įvestas skaidrumas į viešuosius pirkimus.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė (iš alfa.lt)

Prezidentė Dalia Grybauskaitė jaučia, kad skaidrumas viešuosiuose pirkimuose turi būti prioritetas: „Viešiesiems pirkimams kasmet valstybė išleidžia apie 10 miliardų litų, todėl skaidrumas ir viešumas šioje srityje – vienas iš kovos su korupcija prioritetų. Šalies gyventojai turi žinoti, kam ir kaip leidžiamos milijardinės valstybės biudžeto lėšos.“

Bet aišku, kad to nepakanka – Lietuvos KSI nekyla. Šimašius dabar siūlo, kad būtų sumažinta tokių situacijų, kuriose klausimai gali būti sprendžiami nelegaliu, korupcijos būdu. Jo nuomone, juo daugiau biurokratijos, tuo daugiau galimybių korupcijai.

Pagalvok – kur didesnė galimybė, kad inspektorius bus korumpuotas – kai 4 inspektorai turi ką nors aprobuoti, ar tik vienas? Šimašius pasiūlė įstatymų, kurie sumažins biurokratiją Lietuvoje.

Ką tu manai, ar Lietuva turėtų kovoti prieš korupciją? Kodėl? Ar sutinki, kad reikia didinti skaidrumą ir mažinti biurokratiją? Ką tu darytum? Parašyk mums:

redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

korupcijos suvokimo indeksas (KSI): rodiklis, leidžiantis suskirstyti valstybes pagal tai, kaip krašte vertinamas korupcijos lygis tarp valdžios tarnautojų ir politikų; *Corruption Perceptions Index*

apvaldyti: kontroliuoti; *to control*

duoti vaisių: pasisekti, turėti gerų rezultatų; *to bear fruit*

valdiška įstaiga: valstybės organizacija, atliekanti valdymo ar administravimo darbą; *government office*

kyšis: paperkamoji dovana; *bribe*

paslauga: aptarnavimas; *service*

paperkamumas: polinkis priimti kyšius; *bribeable*

viešas pirkimas: pirkimas, naudojant mokesčiams surinktus pinigus; *government purchasing*

skaidrumas: permatomumas, aiškumas, atvirumas stebėjimui; *transparency*

milijardas: tūkstantis milijonų, bilijonas; *billion*

lėšos: pinigai, skirti kuriam nors tikslui; *funds*

biurokratija: sistema, kurioje daug bereikalingų formų ir procesų; *bureaucracy*

korumpuotas: moraliai sugedęs, linkęs priimti kyšius ir būti paperkamas; *corrupted*

aprobuoti: patvirtinti, kad viskas tvarkoj; *to approve*